

Building a better
working world

Kellő körültekintés az áfa területén: előny vagy hátrány a nagyvállalati méret?

Adóperes hírlevél
2021. február

Régóta ismert, hogy a NAV és a bíróságok elvárják, hogy egy vállalat tegyen meg minden tőle észszerűen elvárható intézkedést, hogy elkerülje az adókijátszásban való részvételt. De mit jelent ez a nagyvállalatok esetében, ahol - a méretekből adódóan - sokkal nehezebb a különböző osztályok működését és ellenőrzési lépéseit összehangolni?

Az üzleti életben adottságaihoz mérten mindenki ellenőrzi a partnereit. Ez a mindennapi ügymenet része az üzleti kockázatok csökkentése érdekében. A partnerek ellenőrzését az adóhatóság és a bíróságok is elvárják a cégektől. Az ellenőrzési folyamat része mind a beszállítókról, mind pedig a vevőkről történő információgyűjtés és a rendelkezésre álló információk értékelése.

A nagyvállalatok esetében azonban gyakran fordul elő, hogy a szervezet komplexitásából fakadóan nem érnek össze a partnerekről gyűjtött információk.

A Kúria új ítéletében azzal foglalkozott, hogy a kellő körültekintés szempontjából a nagyvállalati méretet vajon figyelembe kell-e venni. Másképpen fogalmazva: elfogadható-e, hogy pusztán a vállalatméret komplexitása miatt nem minden információ összpontosul egy kézben?

A Kúria döntésének azért van jelentősége, mert Magyarország a közelmúltban még egy lépéssel közelebb került a precedensrendszerhez. Ez azt jelenti, hogy a Kúria döntéseiben lefektetett elveknek a jövőben még jelentősebb szerepe lesz az adóhatóságok és a bíróságok gyakorlatában, azokról csak kivételes esetben térhetnek el.

A Kúria elé került esetben egy Magyarországon jelenlévő nagyvállalattal kapcsolatban az adóhatóság azt állapította meg, hogy a körülményekből tudhatta volna, hogy partnerei adókijátszást követtek el. Az adóhatóság a megállapítását közvetett bizonyítékokra alapozta, többek között arra, hogy a nagyvállalat nem ellenőrizte, hogy a partnere részéről a képviselőre jogosult személy jár-e el, valamint nem tűnt fel neki, hogy ugyanazon személyek neve felmerült több külföldi vállalkozás kapcsán is mind beszerzői, mind vevői oldalon. A nagyvállalat a Kúria előtt többek között azzal érvelt, azért nem tudott az adókijátszásról, mert a beszerzési és pénzügyi területei egymástól függetlenül működnek, valamint több ezer embert foglalkoztat. Így a partnereire vonatkozó ellenőrzési rendszerében különböző szervezeti egységéhez érkezhettek be az adókijátszásra utaló információk.

A Kúria nem fogadta el ezt az érvelést. Úgy ítélte meg, hogy a nagyvállalatnak ki kellett volna alakítania azt a rendszert, amivel biztosítja, hogy minden rendelkezésére álló információt mind a beszerzői, mind a vevői oldalról teljeskörűen figyelembe vegyen az ügyletei során. Ez a Kúria szerint az észszerűen elvárható intézkedések körébe tartozik. Ítéletében így ezt is figyelembe véve arra jutott, hogy a cégnek fel kellett volna ismernie, hogy adókijátszásban vett részt, mert az ügyletek kapcsán a rendelkezésére álló információkat nem vette mind figyelembe és a nagyvállalati komplex működésre való hivatkozást nem fogadta el mentesítő feltételként.

Az eset tanulsága az, hogy külön figyelmet kell fordítani a különböző szervezeti egységek és személyek rendelkezésére álló információk összegyűjtésére és közös értékelésére. Erre akár külön felelőst vagy csapatot is ki lehet nevezni. Egy esetleges adóellenőrzés során pedig megkönnyítheti az adózó dolgát, ha ezt a feladatot kijelölő írásos dokumentumot és annak elvégzéséről szóló riportokat már az ellenőrzés elején az adóhatóság rendelkezésére tudja bocsátani.

És hogy melyek lehetnek azok a gyanús körülmények, amelyeket a nagyvállalati méret mellett időnként nehéz lehet összességükben értékelni? Ilyen lehet például a vevő és szállító közötti személyi összefonódás vagy akár teljes átfedés, illetve, ha ugyanaz a vevő mindig ugyanannak a beszállítóinak a termékeit veszi meg és a szállítások és a rendelések leadása között szoros összefüggés figyelhető meg. Szintén gyanús jel lehet, ha a beszállítók és vevők nagyjából egyszerre jelentkeznek és egyikük sem rendelkezik komoly üzleti múlttal. A beszállítók és vevők közötti más cégekben meglévő összefonódások szintén gyanús körülménynek minősülhetnek. A sort még nagyon hosszan lehetne folytatni a Kúria korábbi döntései alapján.

A körülményekből az adóhatóság levonhatja, hogy a számlabefogadó tudott vagy tudhatott arról, hogy adókijátszásban vesz részt. Amennyiben ezt megállapítja, az adóhatóság szankciók alkalmazása mellett megtagadhatja a vállalat áfalevonási jogát. Tanácsos ezért folyamatosan figyelemmel kísérni az esetjogot, ugyanis könnyen előfordulhat, hogy a Kúria korábbi döntéseire tekintettel kifejlesztett ellenőrzési gyakorlat már nem felel meg a legújabb ítéletek által lefektetett elvárásoknak.

A fentiekben bemutatott gyakorlat kialakításához jellemzően az adott vállalat működését behatóan ismerő és azt a joggyakorlat követelményeivel biztos kézzel összehangoló, komplex megközelítés szükséges. Javasoljuk, hogy konzultáljon a bírósági esetjogot behatóan ismerő, illetve az adóellenőrzések terén is tapasztalattal rendelkező, adóperekre specializálódott ügyvédekkel. Munkatársaink örömmel állnak rendelkezésére.

Az EY-ről

Az EY egyike a világ vezető könyvvizsgáló, adó-, tranzakciós és üzleti tanácsadást nyújtó vállalatainak. Tapasztalatunk és az általunk nyújtott minőségi szolgáltatások segítséget nyújtanak a bizalom megerősítésében a tőkepiacokon és a gazdaságban világszerte. Olyan kivételes vezetők kerülnek ki munkatársaink közül, akik közösen azért dolgoznak, hogy megfeleljenek az ügyfeleinkkel szembeni vállalásaiknak. Ennek érdekében kiemelkedő szerepet játszik egy jobban működő világ felépítésében munkatársaink, ügyfeleink és a minket körülvevő közösségek számára.

Az EY név a globális szervezetre, illetve az Ernst & Young Global Limited egy vagy több tagjára utal, amelynek mindegyike önálló jogi személy.

Az angliai székhelyű Ernst & Young Global Limited (company limited by guarantee) nem foglalkozik ügyfelek részére történő szolgáltatásnyújtással. További információkért kérjük, látogasson el honlapunkra a www.ey.com címen.

Kapcsolat:

dr. Séra Gergely

Tel: +36 30 559 1429

E-mail: gergely.sera@hu.ey.com

dr. Bajusz Dániel

Tel: +36 30 596 1839

E-mail: daniel.bajusz@hu.ey.com

dr. Ramocsa Dávid

Tel: +36 30 559 1371

E-mail: david.ramocsa@hu.ey.com

Vámosi-Nagy Ernst & Young Ügyvédi Iroda
Member of EY Law Global
1132 Budapest
Váci út 20.

© 2021 Vámosi-Nagy Ernst & Young
Ügyvédi Iroda
Minden jog fenntartva.

A jelen anyag célja csak általános tájékoztatás, és nem minősül hivatalos könyvvizsgálói, adó-, jogi vagy üzleti tanácsadásnak. Kérjük, keresse fel tanácsadóját, ha specifikus információra van szüksége.

ey.com/hu
www.eylaw.hu